

શ્રીમદ્ ભાહાભારતના પ્રાચીન ઇતિહાસમાંથી
ઉપજાવી કાઢેલો.

પવીત્ર પત્રીવૃતા.

નાટકના ગાયનો.

કરાંચી સ્વદેશ હિત વર્ધક મિત્ર મંરણીએ ખાસ
પોતાના માટે રચી કાઢેલ છે.

આવૃત્તિ ૧લી પ્રત ૨૦૦૦

ગ્રંથ રવાનિવના સર્વ હક્ક પ્રસિદ્ધ કરતા રૂ. ૨૭/૮૨
નોંધાવી રવાની ના. ૫૫. છે. મુદ્રણની રજા
સિવાય અન્ય કંઈ પ્રત્યક્ષ ભજવવું નહિ.

કં રાં ચી .

બંદર રોડ પર આવેલા "અફગાની" પ્રેસમાં
પ્રીન્ટર હીરજી મોનંજીએ છાપી.

સવંત ૧૯૬૦

સને ૧૯૦૪

કિંમત એ આના

પ્રેરેતા વ ના .

પ્રિય દર્શકો ઇસમે કોઈ સંદેહ નહીં કે શુદ્ધ હિંદીમેય સમસે પ્રથમ ખેત્ર આપ લોગોકો દખ્ખનકા સુઅસર પ્રાપ્ત હુાઈ આજતક ઉરદુ આર ગુજરાતી ભાષામેં આપ લોગ અનુદાન ખેત્ર દખ્ખ ચુકે હેં ઇસમે આશા હેં કે ઇસ શુદ્ધ હિંદી ભાષાકે સ્વાદકા અનુભવ કરકે હમ લોગોકે ઉત્પાદકો બઢાવેંગે.

યદ્યપિ ઇસમેં હમ લોગે ને રૂપએમેં ચાર આના સ્થાન ઉરદુ ભાષાકોની દીવાહૈ તોભી કમસે આગે ચલકર [જમ આપ લોગ હિંદીકા મહત્વ સમજને લગ જાંગે તમ] શુદ્ધ આર સરલ હિંદી ભાષાકે ઉપદેશ પ્રદા નાટકોંકે પ્રચાર કરનેકા હમ લોગ અવગ્ય મેવ પ્રયત્ન કરેંગે.

આપકા સ્વેદેશ હિત.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગવર્નર્ની કૌપીયરિટિ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૪૯

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ પવિત્ર પાત્રાદ્યતા જાતકનાં

ગાથા

વિભાગ દ- : ૨-૪

મુત્રધાર.....નાટકકાર.
 અશ્વપતિ.....મદ્રદેશકા માહારાજ.
 સુખદિસેન.....અશ્વપતિકા પ્રધાન.
 કીર્તિસેન....." "
 ગાનાચાર્ય.....ગવધ્યા
 અહસ્થદાસ.....શાસ્ત્રદેશકા અહસ્થ
 બીહારીલાલ....." "
 સોરાબજી.....પારસી હોટલ વાલા.
 દ્યુમતસેન.....શાસ્ત્રદેશકા મહારાજ.
 સત્યવાન.....દ્યુમતસેનકા પુત્ર.
 ચંડસેન.....દ્યુમતસેનકા રીરતેદાર.
 મદનપાળી.....ચંડસેનકા પુત્ર.
 સ્વદેશ હિતુ.....સ્વદેશ હિત વર્ધક મિત્ર મંડળી.
 નારદ.....માહામુની ભગવાન નારદ.
 યમરાજ.....અંત કાળેમં પ્રાણી માત્રકો શુભાશુભ ફલોંકા
 ભોગાને વાલા
 જ્ઞાન્નજો, કવિરાજ, સેનાપતિ, વિદુષક, રૂંચીઓ, પ્રોહતજી, નનકુઆજી
 વીગરીઓમલ. ખાનસામા, ચોપદાર, દરબારી આદિ આદિ.

(૪)

દેવી પાત્ર.

- નટી.....સુન્દરકી સ્ત્રી.
માલવી.....માહારાજ અશ્વપતિની રાણી.
સાવિત્રી.....મહારાજ અશ્વપતિની કન્યા.
સૈળ્યા.....,, ધ્યુમતસેનકી સ્ત્રી.
શામા.....બ્રહ્મરથદાસકી સ્ત્રી.
લાડલી.....,, કન્યા.
માણિકબાઈ.....સોરભજીકી સ્ત્રી.
બતાસીયા.....એક વૈળ્યા.
દેવી સાવિત્રી, સદેલીઆ, રામસીંગારે આદિ આદિ.

પાવિત્ર પતિવૃતા નાટકકા સંક્ષેપ વૃતાંત.

૧ અંક

- ૧-મુન્નધાર એર નટ્ટીકા મંગલાચરણ.
- ૨-ગ્રાહ્યલોકા માહારાજ અશ્વપતિકે યજ્ઞમેં જના.
- ૩-માહારાજ અશ્વપતિકા અપની રાની પ્રધાન સહિત સંતાન ન હોને કે કારણ ચીંતા કરના એર યજ્ઞ શાળામેં જના.
- ૪-અશ્વપતિકા યજ્ઞ દેવી સાવિત્રીકા અગ્નિ કુંડમેસે પ્રકટ હોકર વર પ્રદાન કરના.
- ૫-ગ્રહરથદાસ એર શામાકા ખટપટ તથા ઉનકે પ્રોહતજીકા અપમાન.
- ૬-અશ્વપતિકા દરબાર, સાવિત્રીકે જન્મકી વધાઇ.
- ૭-ગ્રહરથદાસ એર શામાકી બાતચીત લાડલીકી પરિક્ષા સોરાબજીકી મુલાકાત.
- ૮-હોટલકી બહાર.
- ૯-માહારાજ દુષ્ક્રમતસેનકા અપને પુત્ર સત્યવાન એર અપની સ્ત્રી કૌમ્યકે સાથ રાજ્યચ્યુત હોનેકા સોચ કરના.
- ૧૦-સાવિત્રીકા અપની સહેલીઓ સહિત દેવી પૂજન કરના, તથા મદનપાળકા સવિત્રી પર આશક્ત હોના.
- ૧૧-મદનપાળકા વીરહ.
- ૧૨-અશ્વપતિકા અપની રાણીકી સંમતીસે પ્રિય પુત્રી સાવિત્રીકા યોગ્ય વર દુનંદનેકે લીયે દેશાટન કરનેકા બેજના.

૨ અંક

૧-આશ્રમમેં સાવિત્રીકા સત્યવાન પર માહીત હોના, ઓર કનસે વીવાહનેકા નીસ્યે.

૨-ખીહારીલાલ ઓર લાડલીકી મુલાકાત.

૩-માહારાજ અશ્વપતિકા દરબાર માહામુની નારદજીકા આગમન સાવિત્રીકા દેશાટનસે લોટના, નારદજીને સત્યવાનકે ગુણોકા વર્ણન કરતે હ્યે કેવલ એક વરશકી આયુષ્યે જનાના. સાવિત્રીકા પતિવ્રત ધર્મમેં દ્રઢ રહેના અંતમે સત્યવાનસે વીવાહ કરનેકા નીસ્યે હોના.

૪-ઐહસ્થદાસ શામાકી ખટખટ લાડલી ઓર ખીહારીલાલકા આના સોરાખજીકે સાથ લાડલીકા જના ખીહારીલાલ ઓર ઐહસ્થદાસકી મોજ કરનેકી સલાહ.

૫-ઐહસ્થદાસ ઓર ખીહારીલાલકી વૈયાકે ઘરમે મોજ મળ.

૬-માહારાજ અશ્વપતિકા સાવિત્રીકા વીવાહને જના.

૭-મદનપાલકી વ્યાકુલતા.

૮-આશ્રમ, સાવિત્રી ઓર સત્યવાનકા વીવાહ.

૯-ઐહસ્થદાસ, ખીહારીલાલ, લાડલી, આદિયોંકા જના સોરાખજીકે ઘરમે પપેટીકા આનંદ હુંટને.

૧૦-માહારાજ ચંડ સેનકી દરબાર, મહારાજ અશ્વપતિકા જવાબ મદનપાળકી અધિરતા ચંડસેનકા કરોધ.

૩ અંક

૧-સત્યવાન સાવિત્રીકા પ્રેમ ઓર નારદજીકા સાવિત્રીકા વ્રતકી વીધાન સીખાના.

૨-સાવિત્રીકા દેવી પુજન મંદનપાળકા ભાગ્ય હોના.

૩--માધારાજા મંડસેનકી અનિતાસે ઉત્તરે મંત્રી ઓર સેનાપતિકા દુઃખી
કોકર આપસમે સલાહ કરના.

૪--સાવિત્રીકા સત્યવાનકે સાથ જંગલમે જાના.

૫--યમરાજકે દુતોકી ક્રિયાદ.

૬--સત્યવાનકી જાણ.

૭--યમરાજ ઓર સાવિત્રીકા સંમ્યાદ તથા સાવિત્રીકા સત્યવાનકે
જીવદાન આદિ પાંચ વ્રદાન માગના.

૮--સત્યવાન સાવિત્રીકા પુનઃ મિત્રાપ.

૯--અશ્વપતિકા અપની રાણીકે રવમ્રમે આશ્રમમે જાનેકા નીશ્ચે.

૧૦--આશ્રમ. દ્યુમતસેનકા નેત્ર ખુલના, સત્યવાન સાવિત્રીકા આના મહા-
રાજ અશ્વપતિ આદિમે મિત્રાપ.

૧૧--લાડલી ઓર ખીલારીલાલકા જંગલ.

૧૨--ચંડસેન ઓર દ્યુમતસેનકી લડાઈ.

૧૩--અદરથદાસ ખીલારીલાલકા જીવા ખેલતે પકડે જાના.

૧૪--સત્યવાનકા રાજ્યસિંહાસનપર બેડના અદલ ઇન્સાફ કરના.

પવિત્ર પતિવૃતા નાટકકે ગાયન.

અંક ૧

મુત્તધાર નદી.

૧

ગુણુ કે ભંડાર વ્યાપક સંસાર અમે કરનાર
તુઆલા વહા તેરી ગુલકારી પીયારી પીયારી સારી ગુણુ
તુહી અકાશ છાયો જલ થલમેં તુ સમાયો
નીરાકાર ઇશ તેરો કીન હુ ન પાયો પાર ગુણુ
તુહી 'બ્રહ્માં તુહી વીખ્યું' પાલક જગદો તુ સર ગુણુ દાનાર ગુણુ
નીત ગુણુ તેરો હમગાય આશા હંમરી કરદો પુરણુ
તુ દાના તુ ખીના તોપે બલહારી હંમનય ગુણુ
મોહસે હમ છુટે પાપોડે બન્દ તુ
વીનતી કરતતોરે આગે આજીઝ સિરકુકા ગુણુ

નદી

૨

યે હે સખસે ઉતમ અવસર પ્રાણુ નાથજી
કરીએ પતિવૃતાકો ખેલ દીના નાથજી યે
પતિવૃતાકો ખેલ જગતમેં સખસે ઉતમ પિયારે
ધર્મ શાસ્ત્ર ઓર વેદ શાસ્ત્ર સખ કહેતેહે પુકારે
સતયુગ ત્રેતા ધ્વનપરમેં સખ આશા મંથી નારી
કલયુગમેં વો કુછ નંહી માનંત યે અનગથ હે ભારી યે

પતિએ છોર ચારેએ ચાહે લજ્યા કુછ નંહી કરતી
 સારા સુન્દરેશ કહો ન માંને પતિ સેવો નંહી ડરતી યે
 જે પતિકા આસા નહી માને વો હૈ નિંદક નારી
 પતિવ્રતા હે સખસે ઉતમ પ્રમેરવરકી પિયારી યે

મુત્રધાર નદી

૩

શીવમુત શરણુ તેરે—સીધ કાજ કીજો સગરે હમરે
 નીત પ્રતી જપીએ નામ તીહારો નીત પ્રીત જપીએ નામ
 નીત પ્રતી જપીએ નામ તીહારો તનસે મનસે ધનસે

કુમારીકાઓ—(માતૃશ્રી અભીવાંદન કરતે હે)

મુત્રધાર નદી-ધ્યાંયે સદા તોહે શ્રધાસે ધ્યાં

કુમારીકાઓ—જ્યા તોરી ગીરધારી હરબારી જીયધારી

વંદ્યે નમીયે કરીયે ધરીયે ઇત ઉત હર દુઃખ

નીત સુખ દેવો હમે ધ્યાંયે તુમે દીજો પ્રભુ જ્ઞાન હમે હા હા હા

આહણુ

૪

આઝ્ઝા વિપ્રો પિયારે જાંન જાંન ડોટાલી સારે પ્રગતપતિ ધર જાંનારે

ભાજાંન જાંનારે મન ભાના ભાજાં

પીપીકે ભંગકે લોટે-જાંનેગે સખ હંમ ડોટે

યે હંમને ખુશ જાંનારે ભાજાં

હારે ભરભર ડાલી-મીઠાઇકી સખ થાલી

ખાલ ઘોતી બેઠ જાંનારે ભાજાં

હારે લડ પેરા-કચોરીકાં ભીજેરા

સખ યે મનમે ઠાંનારે ભાજાં

હારે પાન સોપારી-કથા ઉપર ડારી

મુખમે સખ દર કાંનારે ભાજાં

અશ્વપતિ

૫

સત્ય હે સંતાન ખીન ઘર સખકાલી સુનસાન હે
 બાગખીન બુલબુલકે જોસેં આતા નંજર ખીયાખાંતહે સત્ય
 રાજ તાજ ઓર તખ્તપે કુછ નાંડી શીર કામદા
 જામ તલક હોત પુર પુવા વહી મનનેં ધ્યાંત હે સત્ય
 અંધેરા હેં પુત્ર ખીન અમ ઘરમેં રહેકે કયા કશં
 કાજમે મુજ પર કૃપા પ્રભુ માંગાયે વરદાન હે સત્ય
 અમ ઇશ્વર સંતાન હો કન્યા હો ચાહે પુત્ર હો
 માલીક હોજો રાજકા જીસનેં મેરા નામ હો સત્ય

છોકરાઓ

૬

ચતો ચતો ભાઈયા ચતો ચતો આજ ઘર પ્રગ્તપતિ
 આહા કરે ભોજન ઓર હે દક્ષ શાહો ખુશી અતી ચતો
 લડુ ઓર જતેખી પુરી આવે સખ ચત્ર ધોડી ધોડી
 પેરા ફરખી જાંમ કચોરી આ હા હા હા
 ખુશ પીવે દુધ પિયારે મટકે કરે ખાતી સારે
 જાંમે હાંમસે સમી હારે વહા વહા વહા
 શુભ કહા ચતો જરાં પાવે મજા ભજા સંભાં
 હીક હીક ચાતો જલદી હાં હાં હાં અમ દેર ન હો રતી ચતો

છાલીશો

૭

શુભ હો વૃદ્ધાન પ્રગ્તપતિ તોરા યશ સફલ હુઆરે
 વધાઈયા, આજ છાઈયા સુખ દાઈયા, ભખત ખુજે
 રાજ પાટ રહે કાયંમ તુમારા પે આસીસ આરંમઆર
 આમે દીન ભજે, હા અમે દીન ભજે શુભ

શામા

૮

ભાતે મારે કન્ત કેજી

ભાતે પનચે હરદંમ જુલા ભાત્રા બંન હુઆ અપરાધીજી

ભાત્રા

કોટ જુર પતલુનમે પડેત કરે અભિમાન

કયા અંકલની કન્ત કો તુ મને શી બગવાન

સાચ કહેજો દેકોને ગાલી

ભાત્રા

ધર્મે સનાતન છોડે અપ સંમાજી બંન ગયા

કરંમ કાન્ડ સખ ત્યાગે નીત દુઃખ દેત નયા

પ્રભુ રાખો લાજ મારી

ભાત્રા

અહરથ

૯

અકબક કાલેરી તુ કરે અપ સુપ હો વરના મારંગારી તોહિ મારગારી

શામા-કાલે કરે કિરોધ દાસીપે સવાની

અકબક

કેન વીચારી હું એ યુનહારી હું દાસી નાદારી હું કરે કાલે અતિ હો દુઃખી

અહરથ-સુપ હોરી નકરી ઇતના ન તુ બેલ)

શામા-પ્રાણુપતિ માંપે ડાલો ન બેલ)

અકબક

અહરથ કહેનામ મનાસીયા લેગેરી અદમખતર બેશરમ હૃદ્ય બેશરમરી

શામા-કીલે કીલે કિરપા કુજ માંપે દયા પ્રાણુનાંચ જરારે

અહરથ-શરમ નહી તોહિ જરી

શામા-છોડો છોડો પતિ ન કરોં જુવારી)

અહરથ-જા જા તુ યંદાસે નીરલજ નારી)

અકબક

શામા-બુલીહું બુલીહું અકરીએ સવામીજી વારીહિ મોરાતન તોપે ધનપે

અહરથ-ચલરી ચલરી હટરી હટરી સુસરીન અકરીરે

શામા-કાલે પતિ કલ્પો અતિ

અકબક

અહરથ

૧૦

કેસી આજરે બલા મેરે સીરસે હેટલી

પદ્મતા પાપ નંયા અવકેની દીવકો બેકલી

કેસી

કેસા ડાકા અંધેરાયે આહ્વાણોને કરો થાધ દાન વ પુન્ય જગમે
શુક્રહે નિકલઃ પિરોહત આજ હત્યારા દુઃખ દેતા થાજે નાત નંયે

દરબારી

૧૧

કેસીરે કીસીરે બની સભા આદા ખુસીકા જલસા અખ હુવા
તનયે મંનયે ધન સદા વાર દંમઅદંમ સમા

અઃદિલહે આકિલહે હંમરા શાંહા

ગાવે ગુણ હમ સદા હાય ઉદા કરે મીલકે દુવા

નરનારી બલહારી બનવારી મુખખ્યારી અખખ્યારી હોખરી દેવે દુવા

શુભ સંમા કેસા ભયા અંમન ખીલા ફુલા ફુલા કેસા દેવે મગ્ન

હે પિયારા હંમારા દુઃખ હારા સહારા મહાપારા મતવારા

હસ્તર રખે ઇસકી હરદંમ લગ્ન

દરબારી

૧૨

હારે અખસર સખજ બાગ હુવા

સારે હંમ આજ મીલ આસીસ દેવે સદા

જનમ રાજ પુત્રી હુવા આદા કેસા સંમાખંના બાગફુલા ગુલાખીલા હારે

હુધ બરબાદી ગંમકી આધ કીસમત ભલી

આજ હે દીનમત્રા ભગવાન ભગવાવ હુઆ આન

મહેરબાન માલોગ્નન દેવે હમગુંમયે છુટા

હારે

અધ્યપતિ

૧૩

ધંન ધંન જગતપતિ તુ ભગતહીતકારી પુરા જતીરે

ધંન

તુંજે ચાહે બંનાયે માહાબલી અદ્ભુત તેરી ન્યારી ગતિરે

ધંન

કબલગ ગાંડમેં તેરી મહિમા જાહ વારંમવાર બલહારીરે

ધંન

આજ સંપૂર્ણકી મોરી આશા કયુન કરે અબીવાંદનરે

ધંન

સહેલીઓ

૧૪

ખુશીકા મુનાઈ બતીયારે હુએ આજહે શારે શાદમાં [૨]

મીઝકે વધાઈ દેવે સખ હુમ અપમે શાહા

છકબાર રખે શાદ તોપે કરતાર

હુએ કન્યા તુમારી શીઝ સંતોશી દેવીકાં અવતાર ગુણોકી બંડાર હુએ

રાજ દુલારી જુગજુગ જીવે યપે આશિશહે હરબાર

ધસકે શતરૂ હો સિંહાર

હકુમત તોરી રહે ચમકતી નિત જગમેં સરતાજ

હો નીશદન કાયમ રાજ

લાડલી

૧૫

કેસી આજરે ઈંગ્લીશ સીખ આઈ પિતા શાંભા કહિ નાં જાય કેસી

ઓર પદુગી ટીચર્સ બનુંગી યે મનશા મનમાય

પાંડભારી હુશીયારી બંનુ પિયારી મતવારી જલદ દારગ હો

કાલેજસે યોરે દીન ઇંગ્લેન્ડમેં રહું જાય

બેરિજ્ટર એટ હો બંનકર આવુ કીર ધસ જા

કર લેકચર હોએડર બનુ અફસર સારે ધરપર

રવતંત્ર હોકર મજે ઉડાઉં સંગ ફરેન્ડો જાય

મહરથ

૧૬

જા અમ ખાઉમેં હોટલમે ખાંના લજતદાર

અંમન અંમન ઓર મોજ મજા મોહે ભાવે હે હરબાર

ગલીચ નારસે જુની ચાલસે જીવી ગરેહે દુખ બઢેહે સુસ્તી ચઢેહે

અશારત ફરહતસે આતાહેજીકો મેરે કરાર

નએ ફસાનસે હે ખુબ બહાર

લાડલી

૧૭

આવો મારા પિયારા પ્રેમ પહોડું પંડંગ
 પ્રેમ વિનાની પીતડી ખોટી પિયારી મોહનની મજા
 આવોને પિયારા અન્દ કરિયે કરિયે પુર્ણ સૌ કાળ

આવે
 આવે

લાડલી

૧૮

હિજ રમે જનતો જયરે પિયા વીના
 રેન સારી કુચ્છ એન ન આવે રાગ રંગ મોહિ દુના ડરાવે
 દોલત દુનિયા સતાવેરે સતાવેરે
 સંગ સાહેલી નહી સુકાવે યાદ પિયાપ્રાણ દુખાવે

પિયા
 દોલતે

ગ્રહસ્થ વગેરે

૧૯

કપુજ કેસા પિયારા આજરે મજા શરાબમં આયા
 પાયા મજા ખુબ હે પાયા
 આહારે વિસકી અંખન કાશીસો ઢબી ખુબ મીઠાયા
 ઝોર 'ધાન્ડી પુરી એક ખાન્ડી મુખમે' હે ઢરકાયા
 પી પી મદિરા મસ્તહુએ હંમ આજને શુભ દીન પાયા
 બંન બંન જોડી સેજ પલંગપર સોવે યે મનમે આયા

કપુ

કપુ

કપુ

ધ્યુમતસેન

૨૦

સત્યવાન } હાય કેસી વિષતી હંમપે આપ
 સૈબ્યા } નાય હોજપે હંમપે સહાપ

ધ્યુ-વીધનાએ કેસા જુલંમ હંમપે ક્રિયા

સત્ય-યે કદંમ પે કેસા ગંમ હંમપે દીયા

સૈ-હાય હાય દુખોને હે હંમે સીયા

સૈ-કેસી આજ રેન ઉલટાપ

વી

ધ્યુ-હાય હાય મરમે વીશ ખાપકે

સૈ-હસ્તર પેં કેસે હે અખ દીન દીખાયે

સૈ-એસી વિપતતો ન દુઃખનપે આયે

સૈ-દુગોષ્ટી જરી હે સારપે છાઇ

વી

ધ્યુ-કોઇ નંહી અખ સાથી હંઝારા

સત્ય-કીસકા અખ જાકે પકડે સહારા

સૈ-હસ્તર ખીન, નંહી કોઇ હંઝારા

સૈ-કયા કયા હંમપે કુસીખત હે આઇ

વી

ધ્યુમતરોન

૨૧

બાગે જંહામે આકે ખીમાર હેતો હંમહે

લાયાર હેં તો હંમહે હુશીયાર હેં તો હંમહે

કીસમતકી બદ નસીબકીખા રહેંતો હમ હે

વીપતમે જાકે હુએશીયાર હેતો હમ હે

ઈસ્તરકે બંદનકો યુનહગાર હેતો હમહેં

અહંમકોકી રતહસે બેકાર હેતો હમ હેં

ખુવાર રહેતો હમ હે દુશવાર રહે તો હમ હેં

ઈન દીનામેં હુએ બેજાર હેતો હંમ હેં

બામે

સત્યવાન

૨૨

ધર ધીરજ મંનમે તાતનહી ગભરાધરે

હે જુઠા જગ જંજાલ ઇસસે ન દીલ લાઇપેરે

ધર

યે ન ચલેંગી સાથ કીસીકે ન લાયકો સંગરે

પ્રારતી ધીરતી માયા ઇસજા ઇસકા કયા રંજરે

જાનો સુપને સંમ સંસાર

ધર

કબી દુઃખ હેં કબી સુખ હેં યે જગતકી યેહે રીત

જેસે ગયે દીન સુખને વેસે દુઃખ કેળી જાયગે ભીન
એકસી રહેતી નહી કાસકી યહ નિશ્ચે મન ધરે
કરંમ રેખ મીટતી નહી કબી ચાહે લાખ જાંતન કરે

૧૧

ધર

ધ્યુમતસેન
સત્યવાન
સૈખ્યા

૨૩

ચલે હંમ છાડકે સખ રાજ ઉસીકા અખ સહરા હે
નહી બાધ નહી બંન્ધુ વોહી એક નાંમ પિયારા હે ચલે
જખયે રાજધાગી હકુમત હંમ સખપે કરતેં યે
હુવા અપરાધ હંમસે જખ દીયાયે દુખ દુખારા હે ચલે
સહાઇસોગા હંમપે વોં છુડાયા ગજકો થા જીસને
નહી સાથી દોષ હંમરા ફક્ત ઉસકા સહારા હે ચલે
ખુસીમં બી વોહી સાથી ગંભીમે બી વોહી પિયારા
તું કર નીર્યાઅએ મનં ઉસપે જો જગકો પાલન હારા હે ચ

સાવિત્રી-સહેલીઓ

૨૪

આ ઓરી સખીઓ [૨] સરસ્વતિકે ચલકર દ્રશન કરિયે
સુખ કરતી જો દુઃખ હરતી જો ઉસકી શાર્ણગંત જ પરિયે આઓ
તાંન મનં ધનંસે સુમણી કરકે મુરતી સુંદર જીય ધરિયે
પાંત સોપાગી પુખ માલસે પુજનં વાંકા ચલ કરિયે
પ્રશનં કરકે જગ દંમ્યેકો ઇસબવ સાગરસં તરીએ આઓ

સાવિત્રી-સહેલીઓ

૨૫

સર્વ દેવમધ તેરી શાર્ણદાસ
જોર જોર કરે વિનંતી સંખુર્ણ કરે માતજી આસ સ
દુરગા દેવી પારવતી લક્ષ્મી ઓર
સરસ્વતી કહે સખ જતી સતી મોગી કો ન પાવે ગતી સ

ડાર ડાર પાત પાત યુન તોરા ગાત જાત
 દુખહરન દીન રાત જૈ કરું જગત માત
 પાંત પુષ્પ ધુપ દીપ લાયે તુમરે હંમ સંભાપ
 હીલકે મીલકે જુલકે કરે સારે

જૈ યુન હારે હંમ બે ચારે ખીનતી સારે

સ

સાવિત્રી-સખીઓ

૨૬

હીરદે ધારી આજ મનં મોહની યે મુરતી

હરદે

ક્રીયો દરશન સખીમીલ આજ

સખીયો ધનં ધનં હે બાગ્ય કયા હંમારાયે

હરદે

ક્રીયો હાર સીગાર સખ સખીઓને

સભ રંગ આજ હંગ બધ ઉમંગ

સખી

વૃત સાવિત્રી ધારકે પુજનં ક્રીયો આજ

ઐર કરી શીર વીનંતી સંમ્પૂર્ણ હે કાજ

પાયો પાયો યે શુભ દીન પાયોરે

કેસા હિલ મિલકર મચાયો હે રંગ

ધુપ દીપ નૈવેદ્ય સખ ઐર ખોપરા લેય

કુંમ કુંમ અખ્યત પુષ્પસં કરે સેવ નિરભય

ગારે ગારે હાયોસે ક્રીની સેવારે ઐર પાયો મનં આનંદ

સખી

છનનનનુપર પહેનકે સુની ખુબ છીન કાર

સુહાગ બાગકી વરતુ સખ ડાર હુઈ તદ્યાર

સખી

ધારી ઇચ્છા સદૃશ હોવે કાજરે કરે વિનય હંમરા અંગઅંગ

સખી

મદનપાલ

૨૭

કેસી વો જુલકે સુલબવે વો જાન

મેંતો ઉલપે જાન વાર ઐર વાર પ્રાન

કેસી ડાગી મહેદી પિયારી હાથોપર ઉસખત હમારી
 એસે ક્રિયા જો અપને પીછે પડે શાંન
 નખરા ઉસકા મન જલાવે પલ છીન મોરા જીયા કલપાવે
 જેસી નાર વેસાવાર કરે પિયાર બારેબાર
 મીતે પિયારી વો જાંન શુક કરે હર આંન
 નાહક કાહે તુ દુખાવે શરમ જરા નહી આવે
 છતીયો સે લાગે કબી પિયારી આંન

મહનપાલ

૨૮

મેરો મનહર લીનો ગોરે ગોરે ગાલોનેજી
 નાગનસે બાલોનેજી ટેલી ટેલી ચાલોનેજી
 નખરેને મારડાલા માંગને હે જાદુ ડાલા
 મોહે બવરાહે કીના ઉસકે અક્ષા લોનેજી
 અખ ઉસકે પીછે જાંડ મુંદરીકા દરશ પાંજી
 મોહે કીયા બેકલ ઉસકે નખરે નીરાલોનેજી

માલતી

૨૯

પ્રભુ મુજ દુખીયારીકે મનકી પુરી આશ કીને
 મનકી પુરી આશ કીને ખીનતી મોરી માંન લીને
 બેટીકે દેખ બાલે પંનકો ચીન્તાને હે ઘેરા મુજકો
 યોગ્ય પુરુષ મિલતાં નાહી જીસકો પુત્રી આહ દીને

માલતી

૩૦

આવો આવો પ્રિય પ્રાંણ

સુખત કુચ્છ નહી પ્રિતમ તું મખીન વચ્ચ આબુપણ

ભાવત નહી મન છતીયા યરને યેન આવે ન એક છીન

આવો

તનમન વાર જીયા નીસાર નીશદીન પણ છાંપી તોરી જીયાધાર
 પાવત નયન જળ દરશ તિહારો ખુશી હોત તબલિ હંમરે મન આ
અધિપતિ ૩૧

છાઈ કયુ કિદાસી તોરે મુખ પરહે
 પિયારી મારી કયા ચીન્તા હે એસી ભારી
 જીસને મુઘ્ધ બુઘ્ધ બુલાઈ સારી તોરી હે
 જલદ બંધા કર એસો કયા ગંમ હે
 તન મન ધનસે મીટાક સગરો આપો બે દુખ તુમ પરહે

છાઈ

છાઈ

માલવી ૩૨

મુન લીજે પ્રિય પ્રાણુ
 હે દીક્ષમેજે અરમાન યે લાગી ચીન્તા આંન
 પ્રિય પુત્રી અમ હો ગઈ બાલા
 તમજનુ મહેરમાંન હે હંમ પર યો ભગવાન
 શાદીકા સાંમાન જળ દેખે રાજ દુલારીકા હંમ

મુન

સાવિત્રી ૩૩

લાઈ પ્રશાદ એર લાઈ પુષ્પમાલ
 દરગા ફેજ મેને મુરતી પિયારી હિદે ધારી કીનીભારી સેવા અતિઅતિ
 સુખ દાયક યો માત બુવાંની
 પોહે નિત ગ્યાનમઈ કષ્ટ હરતી સુખકરતી ભયહરતી આદા શુભકરતી

સૈબ્યા ૩૪

જાઓ પિયારી હંમારી યાત્રાએ અમ રાજ દુલારી
 રહે ખુશી તુમ પિયારી હંમારો
 ઉત્તર પુરખ પશ્ચિમ જાઓ યાત્રા કરકે શીર ધર આઓ
 મુખી રહે તુમ મુખી બસો તુમ એરા કરો તુમ એન કરો તુમ જાઓ

મસ્તકની કિરપા હો તુનપે હરબારી યાત્રો સદૃશ હો
તુમરી એક બારી રાજ દુલારી હો

આસીસ હંબારી તેરી સદા હો જન્ય લખતે જીગર

જનઓ

૨ અંક

રીશી

૩૫

૨ મન મુરખ સોચ જરાતુ

છોડ જગતમે કાંમ કિરોધ મોહ હરસે પ્રિત લગાનજી

લોભ ગરવેસે કરના નકરત હરદંમ હરી યુન ગાનાં

સોચ

હરસે કીના થાગ્ને વાયદા ઉસકો નાંહી જુલાંનાજી

સત્ય વચનપર કાયમ રહેના હરસે ધ્યાન લગાના

સોચ

જુદ કપટકો છોડ જગતમે સાચા નાંમ જતાનાજી

ઘોર હરીકે ચાગું કંમલમે હરદંમ સીસ નીવાના

સોચ

સત્યવાન

૩૬

મનહર હો મુરતી પિયારી મતવારી

રતીરૂપ તુ રાજ દુલારી સુખકારી

સાવ-મતલિન હુ રાજ કુમારી મેં બીયારી

સત્ય-બડભાગી નરહોવો જગતમે જીસકી તો સંમ હો પ્રિય નારી

સાવ-ધન્ય ધન્ય

સત્ય-સુવક્ષણી સુંદરનારી તુ પિયારી

સાવ-રિવકારો અરધાંગી રવામી દાસી જાંની

સત્ય-જો વચન પ્રેમકા સિયાની સ ય જાની

સાવ-વંચ ભાગ્ય મેરે

સત્ય-રાખુ મુરતી તોરી જીય ધારી

સાવ-બલહારી

મનહર

ખીહારીલાલ

૩૭

પિયારી ખીન અખ એક પલ્લભી ચૈન દીવ પાતા નંહી
હરધ ડીહે ઉસકી ચાહત એર કુચ્છ ભાતાં નંહી

પિયારી

કરનંહી સકતા જગ્યાંમેં મલજામીકી મેસીકત

ઉસકા સાંની આલમમેં કોઇ નજર આતા નંહી

પિયારી

નાજ એર અંદાજને હે ઉસકે મુજે ધાયલ કીયા

વસલ ખીન અખ ઉસકે મેરાયે રંગે ગાંમ જતા નંહી

પિયારી

વાયદા હે ઉસ સંનમકા દસ ખજે યંહા આનેકા

અખ તલક ગડિપાલચી ગંઢાભી ખમ્મતા નંહી

પિયારી

લાડલી

૩૮

રંગીલે છપાલે પિયારે મેરે મનકે સાહારે

મેરો ચીત મન હર લીનારે

ખીહારી-પિયારી પ્રેમકા વારમેં તન મન ગુને આવરા કીનારે

રંગ

લાડલી-મેહિ તોરે પ્રેમને કટારી મારીરે

ખીહારી-મેરા તન મન ધન તોપે વારીરે

૨.

લાડલી-આહા તોરી મારી જોરી ખંની કેસી પિયારીરે

ખીહારી-પિયારી ગુમ ખીન હે જગ જુકા યહ દ્રઢ નિસ્ચે કીનારે

ખીહારી-મેરાભી હે ગુમ ખીન વૃથા જીનારે

રંગ

રામસીગર

૩૯

કાહે કાહે કાંના ગુમ હંમરી પકરો અંધ્યા

હંમતો ભાલી ભાલી વૃજ નારી પડું પધ્યા

કાહે

જલ ભરને હંમ પનઘટ જાવે રોકો ડગરીયા હંમરી કાહે કારે ગુમ

કર બારબાર જોર હંમ થક રહ્યા

કાહે

જલકે બોલે તેરી યથોદાકો એસો તોરા લાલ આજ લાલ બયોરે

મારમાર ફિર દેવે ખુબ તોહે જોહ્યા.

કાહે

દેખો દેખો એજી ધાધર ફારી નંદ સુત તેહિ કહા આજ ભયોરે
ઝરકેગી સાવરે શાંમ હંમે સધયા કાહે

નારદ

૪૦

સંગીત શુભ ગડી શુભ હા
તુંહો જમ દેવ ગ્યાની તુંહી વિજયુ દેવ જ્ઞાની તુંહી તીન જોક તારંન
જમનાકે તીરે તીરે ગૌવે ચરાવત
કહત મુનિ નારદ તેરો જસ ગાયે આલી સંગી

અશ્વપતિ

૪૧

જનંમ આજ ભયો સદ્ગત રીઝીરાજ
પાત અનંદ દેખ દરશ નેયન મહારાજ જનંમ
નિતહર ગુન મુખ ગાત વખવત વીન રસીલી ધુન
સુનહરખત મન નંદજાલ પ્રિય લાયુ પાય મેં સરતાજ જમંન

ફરખારી

૪૨

આછયે ખીપત નહ કયા મીઠાવો પ્રભુ કરકે દયા આ
મહેર કરિયે કળહ હરાંએ શાદ કરિયે કરે વિનવી સારે સીર ગુકા-આ
અનુગ્રહ કીજે માન લીજે મારી દીજે આજીજકે દાતા કીજે મયા આ

સાવિત્રી

૪૩

રિગી સંમંતી એસી નંદિજીયે
હે પ્રાણુપતી ગુનજ્ઞાની અતી મોરા સત્યવાન મુન લીજીયે રંગી
અહ્ય આયુ સુન પતિ ત્યાગંના ક્ષત્રી કુલકિ નહીં યે રીત
ધર્મ સનાતન પર હું દ્રઢમેં વાંછે પતિ કીન છોકુંગી પ્રિત
કરો મહેરખાંતી દાસીજાંતી દીરગ આકુંડા સત્યવાંનકી
એસી અસીસમોકો દીજીયે રોશી

નારદ

૪૪

ધન્ય સાવિત્રી પતિવ્રત તેરો દીરઘ આયુ હોવં પ્રિય પતિ તેરો ધ
સતીયોમેં ગ્રેષ્ઠ સતી તું હે પુત્રાસુત્રે વચન ચીત મંગન ભયો મેરો-ધ
શીરતી જગતમેં રહે તોરી કાવમ સ્થિર રહેગો નીતં સૌ ભાગ્ય તેરો-ધ

શાંભા

૪૫

પ્રભુ યે કેસી દુઃખકી ઝડી મોંપે છાઈ
હે રંજે ગમને સુન્ધ અધ્ય મોરી મુકાઈ પ્રભુ
જીજ્ઞાસરમે સંતોષ હે લક્ષ્મીકો તંહા વાગ
કલક રદત હે જીસજગે વંહા સુખ સુખને નંહી આયરે
સીધિ આર સીધિ જય આર હે સુન્ય તાઈ પ્રભુ
સુખી નાર યો જગતમેં જીસકા પતિ હેં ગુણવાંન
ધીક જીવન હિસ નારકા જોકો પતિ હે દુરા ચારીરે
વીધીને કેસી જુરી દશા હે બંનાઈ પ્રભુ

ખતારીયા

૪૬

ભાવે ભાવે નંહી ખીન તુમરે પિયા
ચન નહીં દીલ આવે જીયા ભાવે
તારે ગીન ગીન રેન ગુમાઈ
તુમરે ખીતા હે પિયારે યે જય જીયા ભાવ
સુતી સેજા દેખદેખ કર થર થર કાંપે
સાંવરીયા યે મારા હોયા ભાવે

ખતારીયા

૪૭

આંગાજી આપો મારે પિયારે સુખનેન
કીલેચન કીલેચન કીલેચન આપો
વાર મેતો પ્રાણુનાંન હંમારી માયે હેં

હગારી ડારી નેન ન કઠારી મારી
આવો કરો ચેન આજરે પુરન કરો ગોરા કાજરે
હીલ મીલ કીલે સંગ લીલે
અબ પ્રિત રીત મોરે પિયારે સુખનેન

આવો

આવો

બરાતી

૪૮

હીલ મીલ ચલે ચલે સારે 'સારે' યે શુભ દીનપાયો
અબ ગાઓ બજવો બજવો મનાવો
રંગરલીયા છલબલીયા સુખકલીયા દીખાઓ
શાદી રચાવે ખુશી મનાવે રાજ કન્યાકી ગાજ
ગંમ બુલાવે એશ મનાવે રહે જોરી અંતી શાદ દાંત
આજ ભાઈ વધાઈકી છાજ ઝરી આહા મંગલ ગાયો

હીલ

હીલ

મંદન પાલ

૪૯

લાગેજીઠે ખાર ખાર ખીનયાર
મારા મન નીશદીન પલછાન એકાર
વાંકે ખીના મોલે કુચ્છ નાંદી ભાંવત
પિયારી સિવા મોરા છયા ગભરાયત
તરસેં નજરીયા રેનસારી ખીન દ્રશ પિયારી
દુખવા સહા નાંદી જાત જાત

લાગેજી

લાગેજી

લાગેજી

રીશી

૫૦

કરો હરીકા ભજન જનમ યદ ખારંખાર શીર નાંદી આતા
દીનદીન પલપલ ક્ષણક્ષણ નલની દલ જલ લવ ચંચલ જાતા
ખાલ પાણે કેલ રસ રસીઓ જોખન લલના રસ રાતા
રૂઢ ભયો ચીન્તા નલ જલયો પલયો દલયો સખા ગાતા

કરો

ક્ષણ

માણા લેકર ચલે બજનંદો જલે બવનં જલજો દાતા
 મણાકા ફેરે મનં ચંદુફેરે હેરે મનં કટકે જતા
 કોટ પાપ કરકર ધન્ય સંખ્યા ડર મંરજોકા વીસરાતા
 જીનંદે કારંજી કરત દુરત નર સંગ તેરે કોઈ નાંહી આતા
 યદ સમ પંથ સમાગમ જનો જત તાન કાન્તા માતા
 જગમે જીવનં જન મુજન સમાન પાણી જલ ચલ જતા

ક્ષણ

ક્ષણ

ક્ષણ

સહિલી

૫૧

હે આનંદ છાયો આજ પાછ અતિ શુભ ઘરી
 રહે દુઝ્ઘા દુઝ્ઘન નીત શાદ
 મુખ સંમ્પતમે રહે સદાઈ હેયે આસીસ હંમારી
 રહે અમાલી ધનંદે ઘરકી જોરી બંની રહે પિયારી
 દીર્ઘ આયુ કર દસ્તર ધનકી માંત વિનતી હંમારી
 કષ્ટ તંતક ભર આવે ન ધનપે રહે મુખી હરમારી

પાછ

પાછ

પાછ

સોરાખજી

૫૨

બંન્યા બંન્યા આ શેઠ સોરાખજી ગાડી ચઢ કરતા
 રાજ તેજ નશામાં ભરપૂર કોઈથી નાંહી ડરતા
 કોટ પાટલુન ટોપી પહેરી ફકડ થઈ કરતા
 મોટા મોટા સાહેબો આવે સંલામ નાંહી કરતા
 પપેટીનો દીવસ આજે આનંદમાં કરતા
 પેસા બંનનન પાસે આવે જુગાર જઈ કરતા

બંન્યા

બંન્યા

બંન્યા

લાડલી

૫૩

હોજી પિયારા મેરા દીલદાર જીયરા તુંમપે વાઈ (૨)

બીહા-અહોજી પિયારી મેરી ચુલજર જીયરા તુંમપે નિસાઈ (૨)

લાડ-જાનં લુભાવે પિયારે તુંમસે હંમારી યારી કેસી બંની હે

હે

બીહા-તંન મંન ધન સખ વૃંમ પર વારે હારે કેસી છાંપી હે હો
 જન રીઝવે પિયારી વૃંમસે હંમારી હારે કેસી છાંપી હે હો
 રામરીગર ૫૪

ગાઓ ગાઓ બેદનો મીઝ આજ હીઝ મીઝ ગાઓરી
 છુમછંતન છંતનનાય રંગ રચાવોરી ગાઓ

કર ગ્યાન ધ્યાન મુર સાધરસ યરસા ઓરી
 મુદ્ધ તાઝ મુર નકે મેદ સોય મુના વોરી ગાઓ
 ધા ધીન કીટધીન કીટધા ધીનક ધીન ધીન ધીના
 તા તીરકીટ તીરકીટ તાતિનક તિન તિન તિના ગાઓ
 છત પતિ કૃતો કૃતો ઓર કાયંમ હો રાજ
 કિરપાસે ભગવાંનકી સત સુખી સરતાજ ગાઓ

ચંડસેન ૫૫

જલદી જાઓ જીસજન પાઓ કિસકો બાંધ પકડેકે લાઓ જલદી
 કીયો આજ ધાવકારી હે કિસને મેરે તંન મનપર જલદી
 કરો જલદી જા જલદી જાકેસે કીનાર કીનાર જલદી
 કરો ખુશી વૃંમજાગી કિસકી જા હરબારી
 કરો હેરાન હેરાન કિસે અય જટ પટ
 મીઝકર જાંબો દુંદેકે લાંબો સાવિનાંધે જીસ જા પાવો જલદી
 ધુમતસેનકા ખુત બદાવો હે બદકાર

પાછ બદકાર પાછ બદકાર પાછ જલદી
 દરબારી ૫૬

કીજે મહેરબાની શાહજીશાન તુ અતિ ગ્યાની
 યુલુખાની લાસાની એ યુનાહી કીનકી જે હેરાની
 નેકો સીકાર કીજેહરબાર નીત બદીસે ડરના
 આદીલ તું આકિલ હે રાજન દાના કીજે
 કરે કરે સારે બિનતી નાહક કીજે ન જુલમ પે શાહ
 હોકે રહ્યર કીજે ધનસાદ આદીલ

૩ અંક

૫૭

સત્યવાન

પિયારી પ્રેમદા પ્રિત રીતસે મન રીજાવતી હો

મુંદર મુખદા મુખ સંમ્પત નિતવર સાવિત્રી

પિયારી

મનંદ મનંદ મોહનિ મુશકાતી અપલ વંચનસેજી હરખાતી

પાર્શ્વ કલાયુક્ત મુખ મુંદર જલકાવતી હો

પિયારી

આનંદ વીના નાંહી શોમે જો તારા તુમખીન વેલેમે દુખીયારા

સર્વોગ મુંદર અગનૈતી બરમાવતી હો

પિયારી

સાવિત્રી

૫૮

પિયા આપહો આનંદ મુખ કરતા હા મારે પ્રાણેશ

નિતમનંદરતા જાતવીકલતા તુજ દ્રશ કરતા

પિયા

કર કર તનં ધનં પિયા તુમપે નિસાર

પ્રેમ પ્રિતિ અદ્ભુત હો પિયારવા

પિયા

દુખદરતી રવામી તોરી પ્રિતી સાચી

જાની પુરે દયાની મુજ રોમરોમ હરખાતા

આપ

સાવિત્રી

૫૯

કહુ કર જોર અફેલીતુ છોર ન જ પ્રિય પ્રાણુ

સત્ય-વિરજ ધર મનં ન હો હેરાન કલયો મેરો માંન

કહુ

સાવિ-પિયારે નાંહી મારો વિયોગ કેખાંન

સત્ય-ફુલ ચૂન આવુંગા જલદી જાનં

સાવિ-કયા યે સચમાન મેં ધીરજ ધરે)

સત્ય-(વહારી પિયારી કબી વંચનસે મેં શીરે)

સાવિ-કોન જાંને શીરોતો શીરમેં કયા કરે)

સત્ય-નાંહી નાંહી રયાની

સાવિ-સચે હો ખ્યાની

સત્ય-[પિયારી તેરી સોગંદ ખાકિ કહિતા હુંકિ એક પલમે શીર આંઝંગાં

સાવિ-[હાં જરૂર]

સત્ય-[જરૂર જરૂર જરૂર]

સાવિ-પિયારે મેરે જલદી આના નાંહીતો છોડુંગી પ્રાણ

કહું

નારદ

૬૦

નીત હરી હરી ગુણ ગાયો ગુની જન

સચદા નાંદ સ્વરૂપ સ્વાંભીતો મુમર અનંદ મન પાવે:

યાદ કીયે જાકે કષ્ટ નિવૃત્ત હો તાકો નાહી બુલાવે:

ગુપ્તી

ધ્યાવંત શીવ સંનકાદક જસકો વાકે ચણાંસે ચીત લગાઓ

ગુણી

નારદ

૬૧

ગૌરીકા કરતું પૂંજન

પુષ્પ નૈવેદ્ય સહિત સરધાસે લગાય મન

સાવિત્રી વૃત જીયધાર નિરઅધાર રહે દીવસ ચાર

સંતુષ્ટ હો કે દેગી વર તોહે ઈચ્છાં મન

ગૌરી

સાવિત્રી

૬૨

જ જ નાંહી દુખા નાંહી દુખા દુષ્ટ મોહિ

જ જ

મંદ-નિસાર નિસાર જાકે મેં તોપે હરખારી

સાવિ-દુષ્ટ દુષ્ટ કાહે બંનેનુ વિભ્યચારી

હાય હાય ગદ વુજ સુમધ્ય સગરી જ

મંદન-નાંહી સમજે વુકેસે ના

સાવ-જ જ

ગૌરી મે વુજ સર્જુંડું અખ રાખો મોરી લાજ

કાંમ અંધ બન કર મેરો હરત સતિત્વ આજ

જ જ

ગૌરી-હે પાપી દુષ્ટ આ મા નરક મેલો તુંજ વાસ
અગ્ની દેવ હસ પાપીને કર શીઘ્ર તું નાસ

સેનાપતિ

૧૩

બન્ધો અંધરાજ દુરાચારી રવધર્મકો ખેડો ખીસારી
કરત પ્રજાપે અન્યાય ભારી મિત્ર તદખ્યાર કહીયે ખીચારી
શુભતસેનકો કતલ કરો ઉસે કહિ તે ન આપ લાજ
નિરદોશે પર જળ હોને લગ્યો શુભ કેસે ચલે ગોવો રાજ

બન

બન

બન

સાવિત્રી

૧૪

પ્રાણુ ધાર ચાલુ સંગ તિહારે માનોં મારી અરજ યે

પ્રાણુ

સત્યવાન

નિરબલ બધ હો નિર અદારા ગૌરી વૃતજીઅ પવિત્ર ધારા
જંગલમેં કાંદે સંગ આવે નાદકજી દુખાવે કયુ તકલીફ પાવે
કુલવંતી માનો બચન યે

પ્રાણુ

સાવિત્રી

સંગ આપકે મેં સુખ જનુ તુમખીન સુખસમ દુખકે માનુ
રહુ તોરે સંગ મે હરખાતી નહી બુખ દુખાવી હેખીજમત તોરીખાતી
રહુ તોરે સંગ યે મેરો ધર્મ હે

નારકી

૧૫

મુખે હમ જળ બલ તડપે તલમલ આંખે મલમલ
હોકે બેકલ સખત બને લાચાર

મુખે

ધર્મરાજ-યે પાપકો બદલો પાતે હો બદકાર

નારકી-કરો જલદી અબ તુંમ હમપે દયા કીરતાર

ધર્મરાજ-બંને પુદ પ્વારહો બુલ વિચાર કયે હરખાર

કયુ પાપ હજાર અબ કરો પુકાર

મુખે

નારકો-હાય લગા દુખકારી હે સખત ખની લાચારી
ધર્મરાજ-[કીયે એસે કયુ કામ હે તોર કે મુજ ફરમાન]

નારકી-કીન્ને અખ ગિધાર દયાયુ ભુખ બંડાર

ધર્મરાજ-[શુંડે સખ તુમર અંતમ કરોગે જા શીર ખોડે કામ]

મુજે

શાવિત્રી

૬૬

મુજ સ્વામીકો સુખ દીનેરે હે અંતર યામી

આશ સદ્ગુણ મુજ કીનેરે વિસ્વેશ્વર સ્વામી

મુજ

જ્ઞાન ઓર ગુણ હે નહી મુજમે નહી વિનય વિચાર

ભાવ બક્ષી ના જાનુ કુછ મે પ્રજાસેન હીત કીનેરે

મુજ

સેવ સહજ મુખસે કર રહ્યો નિત તેરે યુન ગાન

મુનવર મથન કર કર હારે ન કુછ ન પાપો પારે

મુજ

સાચા માત પિતા પ્રભુ આપ હો સારી વિસ્વકે ધરા

ઈસ દાસીકે સંતાપ હરે પરી શરના તોરે હુ જગદીશરે

મુજ

સાત્યવાન

૬૭

પાર શીર અતિ લાગી કોન મીટાવે

પી

ચેન ન આવે કલ ન પાવેજી દુખાવે સુધ બુલાવે હાય તનમન ગભરાવે

હાય ગમ મોરી જાન બુલ ગયો સખ જ્ઞાન

ઈશ્વર કીન્ને સહાય અખ આન

કોન સીવા તોરે સુધ લેવે સંકટમેં કરતાર હુ સરન તોરે દાતાર

આકે જલદી તુ સારે દુખ ટારે મે સુખપાકિ

અખ આનદં મન આવે

પીર

શાવિત્રી

૬૮

અખજાનરે [૩] મન યમરાજ પ્રભુ જહાપતિકે લે જાવે

અખ

ઇક પક્ષ પિયા ખાન આવે ન મોઢિ કલ તન મન ગભરાવે

અખ

દીને એસી ગીરધારી જાદની મુરતી પિયારી

એ દીસ યમકી બરઆવે

મુખર નામ સાચો અખ તોરે જખ મોરી આસ બરઆવે

કષ્ટ જાવે મુખ આવે

અખ

પતિજનાદો યોગ્ય હે સંમ પતિદ જખ

પતિ વીના મુખ સંપતી કુખ સમ દેત દીખાવ

અખ

સાવિત્રી

૬૬

માફ માફ ક્યામે સંતોકી મહીમાં મે બલહારી હું સંતોપે

સંત નીલાપન જાત હે નિષ્કલ દેતે સખી મુખ હે

માફ

કમી ચાહેન દીત અડીત રમે પરમારથમે ચીત

રહે વદા રિધી સિધી મુખ સંપતી જહાં સત સંમ હે

માફ

હે બવિચ્ચકી ગતી સત ઓર સંતોમે આનંદ

સત્પસે ચત હે મુર્ય ઓર જમી સ્થિર હે

માફ

સત સરન પરે જો જાય યો મન વાંછિત કલ પાય

આલ સનાતન સંતોકી પે હે યો સરવત્ર રક્ષક હે

માફ

સાવિત્રી

૭૦

પ્રિયા પ્યારે મારે સ્વામીજી નીંદસે જગો

[૨]

મુઆ તોપે મે બલહારી અકૂત દેર બહ સોવત તોહે

હૃદ મોઢો દરસ દીખાવો

મુખ

માત પીતા તોરે બ્યાકુલ હોંમે

ખીન દેખે તોરે સાજનીયાં

મુખ

સત્યવાન

૭૧

ભારી નીંદને થામે પે ગલભા કીયા રહી મુઠ્ઠ ના જરા

હે બાનુંછીપા હે ક્યા ચાંદ કમા

જગા એ સાંન ક્રીયા ક્રીયા લામદા ક્રાયા
જલદી માત પીતાસે મુજે તુદોઅખ મીલા
કહેતે હાંગે વો કયા કહાં ગયા
પ્યારા પુત્રે મેરા ગબરાકે પીતા

ભારી

સાવિત્રી

૭૨

અલો ધીરે જરા પ્રાણધારરે

રેન કારી અંધરી હે છાઇ અતી નહી કુછ મુજે મતી મમ પ્રાણુરે-અ

સત્યવાન-હાંગે પીતા હમ ખીના વ્યાકુલ અતી જીઅ માંહિ

ખીન દરશપાયે પીતા કેસે જીઅ ધાર ધરાઈ

સાવત્રી-હાંગે મુખમે સગરે દીજે આનંદ હીયે

દુખ સારે ગયે રંગ દેખો નયે

ઈસ્વરકા કૃપાસે હે સંકટ ગયે મમ પ્રાણુરે

અલે

ધ્યુમતસેન

૭૩

નાથ તોરી ગતી કોન અંત પાયો

ખુલે નેન આજ આનંદ છાયોરે

નાથ

ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય હંમરે જ્ઞે મુખ સંસાર પાયોરે

નાથ

ત્રેષ્ટ મુનીયોકે દરશન કરે દુખ સંકટ સભ ભાગ્યોરે

નાથ

ભયો પ્રસન્ન વિશ્વેશ્વર માપે નિશ્ચયે મે મન ધારયો

દેખ દ્રગનસે પુત્રે પુત્રી મુખ હર્ષ અતી મનજી ગ્યોરે

નાથ

સાવિત્રી

૭૪

રીષીઓ આપ જનત સભ કુછ હો સર્વકક્ષા પરખીન

રી

આસમાન ભાઇ મોરે બર આઇ મેદ છુપો ન કછુ તમસો મુનીઓ

રીધીયો

૭૫

હોગી વિનય વિનય નીચે આપજી મયો દુખડો સમો હે મુખડે
સાની હો ધ્યાની હો અતિ પ્રભ પ્રિયપાલ કીરતી તોરી

કાયમ રહે હરભ

હોગી

હો સખલ કરો નિજલ સતર દસ માન માન કર પરે ગુજ સરન
ભાઇએ ભાઇએ પાઇએ અખ બશકો

હોગી

બીહારોલાલ

૧૧૬

કેસી બની હે તું નિરલજ નારી નકકરી હત્યારી

કર સોચ જરા નખન બે હથા કુછ કર હથા

ઓ બે ધ્યાન બે ધ્યાન

કેસી

લાહલી-ભાવે નહી ગુજ સુરત બદ શાઆર

મુજસે ન કર અખ તકરાર આ બદકાર કહ તુંને ખરાખ

બીહારી-જા નાદાન નાદાન નાદાન ધરવર કરે તોહ નાખુદ નારી-કેસી

સત્યવાન

૧૧૭

આરેઆ આરેઆ અરે મુંઢ તુ નાહી નાહી

ક્ષત્રી દલ સોભે ગુજસે

આરે

દુરાચારી અતિ પાપી દુષ્ટ તુ મર્યાદા છોરી

કર અખ શરમ તુ

છોરે ગુજ જાંમે કબી ના નિરલજ યા કીયે કીસજ

ઓર

બુગારી

૭૮

આજ હે ખીલી અજબ બહાર [૨]

કરીયે ખુશી ખુશાલી ઉમંગવા

ખીલા અજબ ગુલઝર મિલે સખચાર ખુશી બે શુમાર

આજ

બાજ બના દના પાસા બેલે

ડારે દાવ હરબાર હમ બે શુમાર ડરે નહીંયાર

આજ

રામસીગર

૭૯

રાખે રાખે વો દાતા તોહો શદમા રહેા નિત જાવેદા રાખે
 હુભાવે હરખાવે રીજવેજીકો
 મુંદર તાજ શોભે મહારાજ સીરપે તાજ કાયમ હો રાજ રાખે
 અદલ ચલાવે કલેશતો જાવે રૈયત કોતુ બાવે બની રહે શાન રાખે

નારદ

૮૦

નીગન અગમન ગત અપાર નારાયન નિરાકાર
 સંખ ચક્ર ગદાધાર ચત્રમુજ નંદ કુમાર નીગમ
 શેષ સહસ્ર કરે ઉચાર મુખસે નયે બાર બાર
 ગરગ બીયાસ ગયે હાર હાર કીનહુન તેરો પાપો પાર નીગમ
 દીન બંધુ જગ આધાર ગુણી જ્ઞાની અતિ ઉદાર
 અધહર નટવર મોરાર આજીઝકા કર ઉધાર નીગમ

સખ

૮૧

કીનો આનંદ અતિ નાગર નટવર ગીરધર મનહર
 ગાંવે ગાંવે ગુન ગુમરા
 મીઝ હમ સારે દીન બીચારે તોરી ન્યારી ગતિ નાગર
 રાખ્યો રાખ્યો સાવિત્રીકો પતિવ્રત ગુને ધર
 નિશદીન ગુન ઉતમ ધુન ચમકે સારે જગમે
 સ્ત્રીપોષિ હો શુભ ગુન બીનતી હંમારો સુન કરણા કીજો નાથ
 સ્વદેશ હિત વર્ધક મિત્ર મંડળી હો કાયમ સદા
 એ કયાતા વ સંપદાસે શાદ શાદમે
 રખ નીત સુખકર્તા કર આજીઝપે અમ કીરપા
 વીજુ રાધા પતિ નાગર

નોંધ—અમારી ખાસ વિનંતી એ છે કે આ પ્રથમ પ્રત ધણીજ અડપથી છપી ને પ્રકાશ થયું છે તેથી કંઈ સહેજ જુલ બાલ એમાં રહી ગયું હોય તેના માટે દર ગુજર કરશો એવી આશા છે.

આપ સાહેબો જાણો છો કે ?

આપણી માયાળુ ગવરમને તા. ૧લી જાન્યુઆરી ૧૯૦૪થી આપણા માટે ચાર આનાનું ટેલીઆશીક કલાસ ખુલા મુક્યો છે.

ત્યારે તેથી વધારે લાભ લેવા માગતા હોતો એક કોપી નમુના હાખત મંગાવી જુઓ.

સંકેત તાર લાઝ ૧.

(એટલે ૧૧૦૦૦ સંકેતિક શબ્દોનું સાથે સમ્રાંહ.)

“અંગ્રેજીમાં હિન્દી ટ્રાન્સલેસન સાથે”

તેથી ચાલીસ પચાસ શબ્દોના માત્ર ત્રણ ચાર શબ્દો ગણીજ સહેલાઈથી જની જાય છે અને પોતાની પ્રાપ્તિ બાબતો કોઈ જાણી શકતો નથી.

કીંમત ફક્ત રૂ. ૩-૮-૦

મળવાનું ઠેકાણું—ગનેદાસ એન્ડ કંપની, બુક્સેલર
બનારસ—સીટી.

જાહેર ખબર.

બંદર રોડપર આવેલા “અફગાની” છાપખાનામાં છાપવાનું કામ અંગરેજી, ગુજરાતી. ઉરદુ વિગેરે ધણુંજ સરળ અને કીશાયત આવે કરી આપવામાં આવે છે એકવાર કામ આપી ખાતરી કરશો.

જાહેર ખબર.

જો આપ સાહેબોને શુદ્ધ હિન્દી ભાષા સાથે કાંઈ પણ પ્રેમનો ઉદય થયો હોય અથવા તેનો પ્રેરકરો રસ અનુભવ કરવા માહતા હો અને તેની સાથે વર્તમાન ક્ષત્રીની માણુ સ્થિતાનું આબેહુજ ચીતાર જોવાની ઈચ્છા રાખતા હો તો—

તાકીદે એક નકલ માટે નામ નોંધાવવા તમ્હી લેશો છ.
અંગાર, કચ્છા, વીર, અને રૌફ, હાસ્ય, વગેરે રસોયી બરપર ભક્તી રસના સમા વેશ સાથે.

શ્રી વિષ્ણુ ભક્તિ વિજય.
(ઉપનામ)

કલિયુગ દરશન નાટક.

સરલ હિન્દી ભાષામાં છપાઈ બહાર પડશે તેની અગાઉથી ત્રણક થનારા પાસેથી કીમત માત્ર આના ૮ લેવામાં આવશે.

આપ સાહેબો હિતેચ્છુ
આત્મારામાત્મજ વલ્લભદાસ,
ડુંકાણું—ગોવરધનદાસની કાપડ મારફીટ,
કરાંચી.

